Çalma mantn kavramak için öncelikle bilgisayarın bir ii nasl yaptn ve bilgisayarın parçaların incelemek gerekir.Bilgisayar bir ii,komutu 3 aamada gerçekletirir.Bilgi giriiBilginin ilenmesiBilgi ÇkBu durumu örneklerle inceleyelim.Örnek 1: CD içerisindeki bir word dosyasn yazcdan yazdrmak için u ilemler gerçekleir.Giri: CD'deki word dosyas bilgisayar tarafndan okunur.lem: Okunan bilgi bilgi ilemci tarafndan yazcını anlayaca ekle çevrilir.Çk: Son olarak çevrilen bilgi çkt olarak yazcya gönderilir.Örnek 2: Sabit diskteki resim dosyasn Paint ile düzenleyip CD'ye yazdrmak için u ilemler gerçekleir.Giri: Sabit diskteki resim dosyas bilgisayar tarafından okunur.lem: Okunan resim Paint'e aktarlı ve düzenlenir.Çk: Son olarak düzenlenen resim çkt olarak CD'ye gönderilir. Bilgi girii, bilginin ilenmesi ve bilgi çk srasnda kullanlan bilgisayar parçalarn yaptklar ie göre 5 gruba ayrabiliriz.Girdi Üniteleri: Bilgilerin bilgisayara aktarlmasn salar. Örnein: Klavye, fare, tarayc, kamera ya da mikrofon.Merkezi lem Birimi: Veriyi ilemeyi salar. Bilgisayardaki sadece 1 tane merkezi ilem birimi vardr, o da ilemcidir.Çkt Üniteleri: lemcinin çkan sonuçlar dar aktarabilmesini salar. Örnein: Monitör, yazc, sürücüler ya da hoparlör.Hafza Birimi: Bilgisayar tarafndan ilenecek bilgileri, programlar depolamay salar. Örnein: Ram bellek, sabit disk, CD ya da DVD. Veriyolu: Bilgisayarda, bir birimden dierine veri aktarmak için veriyollar kullanlır. Örnein: Klavyeden baslan bir tuun bilgisi ilemciye veriyolu vastasyla iletilir.Bigilerin alnmas,ilenmesi ve çkt olarak istenilen yere gönderilmesi ilemcinin yönetiminde gerçekleir. lemciyi yöneten ey ise programdaki komutlardr.Peki nedir bu komutlar: Bu komutlar 0 ve 1'lerden olumu say dizileridir. Her bir komutun ilemcide yapt bir i vardr. Ve bu 0-1'ler bizim istediimiz srada çaltrldnda bir ii gerçekletirir. Bu komutlarn bütününe ise program, yazlm deriz. Yazlm bilgisayarda bir ii yapan komutlar bütünüdür. Biz bir yazlm bilgisayardaki simgesine tklayarak çaltrdmzda aslnda yaptmz ey yazlmn içindeki kodlar hafzaya yüklemektir. Bu yüklenen kodlar ise sras geldiinde çalarak program yürütürler ve program ne için tasarlanmsa o ii yaparlar. Örnein bilgisayarda müzik dinlemek, oyun oynamak, vs.